

РЕШЕНИЕ

№ 100

гр. София, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Веселин Пенгезов

Членове: Десислав Любомиров
Атанаска Китипова

при участието на секретаря Невена Б. Георгиева
в присъствието на прокурора Д. С. С.
като разглежда докладваното от Атанаска Китипова Наказателно дело за възобновяване № 20241000600285 по описа за 2024 година

Производството е по чл.422, ал.1, т.5 от НПК.

Образувано е по искане на главния прокурор за отмяна на решението и възобновяване на внохд №556/2023г. по описа на ОС София, с което е изменена постановената по нохд №88/2023г. по описа на РС Ботевград присъда. С нея подсъдимият Р. Г. Н. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343б, ал.1 от НК и са му наложени наказания „Лишаване от свобода“ за срок от 8/осем/ месеца при първоначален общ затворнически режим, „Глоба“ в размер на 500 /петстотин/ лева и „Лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 1 г. и 6м. /една година и шест месеца/. С решение №166/07.12.2023г. по внохд №556/2023г., СОС е намалил размера на наказанието „Лишаване от свобода“, при условията на чл.55, ал.1, т.1 от НК, от осем на три месеца, както и срока на наказанието „Лишаване от правоуправление на МПС“ на една година. В останалата част присъдата е била потвърдена.

В искането е посочено, че решението на въззивната инстанция, с което е изменена първоинстанционната присъда, е постановено при съществено нарушение на материалния закон и на процесуалните правила, а наложеното наказание е явно несправедливо. Твърди се, че въззивният съд е приел, че е налице едно изключително обстоятелство, смекчаващо наказателната отговорност на подсъдимия, изразяващо се в неправилно квалифициране на

престъплението, за което е бил осъден по нощд №139/2016г. Това е мотивирало съда да приложи разпоредбата на чл.55, ал.1, т.1 от НК и да намали размерите на наказанията „Лишаване от свобода“ от осем на три месеца и „Лишаване от правоуправление на МПС“ от една година и шест месеца на една година. Основанието за това е, че е квалификацията на престъплението, за която е бил признат за виновен осъденият, е неправилно определена като такава по чл.343б, ал.2 от НК вместо по чл.343б, ал.1 от НК, поради настъпила реабилитация по предходно осъждане по чл.343б, ал.2 от НК. В искането се сочи, че след като въпросът за отговорността на Р. Н. е решен окончателно по нощд №139/2016г., не може да бъде ревизиран от СОС, който незаконосъобразно е преразгледал квалификацията на деянието.

В разпоредбата на чл.343б, ал.1 от НК са предвидени две наказания – лишаване от свобода от една до три години и глоба от 200 до 1000 лева, а в разпоредбата на чл.343г от НК е предвидено и наказание лишаване от правоуправление. Съдът би следвало да определи наказанията по правилата на чл.54-55 от НК, така че те в съвкупност да отговарят на целите по чл.3б от НК. Допуснати са процесуални нарушения, тъй като липсват мотиви защо е определен съответният размер на всяко от кумулативно предвидените наказания, освен това наказанието лишаване от свобода е определено с приложение на разпоредбата на чл.55, ал.1, т.1 от НК, намаляването на срока на наказанието лишаване от правоуправление на МПС е на основание чл.55, ал.3 от НК, а наказанието глоба е било определено от първоинстанционния съд при условията на чл.54 от НК и в тази част присъдата е била потвърдена. Твърди се, че съдът недопустимо е определил наказанията едновременно по чл.54 и чл.55 от НК.

Освен това, според искането, наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като Н. е осъждан три пъти за престъпления по чл.343б от НК, въпреки реабилитацията това са обстоятелства, които завишават обществената опасност, подценяването им опорочава вътрешното убеждение относно изискването за обективно, всестранно и пълно изследване на фактическите положения, съгласно чл.14 от НПК, налице са изградени престъпни навици за управление на МПС след употреба на алкохол, изтърпените наказания не са довели до поправяне и превъзпитаване. По тази причина наказанията следва да бъдат определени при условията на чл.58а, ал.1 и чл.54 от НК, както е сторил първоинстанционният съд.

С оглед гореизложеното, се твърди, че са допуснати нарушения по смисъла на чл.348, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от НПК, които представляват основание по чл.422, ал.1, т.5 от НПК за възобновяване на внохд №55682023г. на ОС София и връщане на делото за разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В съдебно заседание представителят на САП поддържа искането на главния прокурор по съображенията, подробно изложени него, като твърди, че са налице основанията съдът да упражни правомощията си по реда на чл.425 НПК.

Защитникът на осъденото лице адв.В. намира искането на изпълняващия функциите на главен прокурор на Република България за неоснователно, тъй като СОС е постановил ново наказание при условията на чл.55, правилно и съобразено с духа и буквата на закона, преценил е всички налични доказателства, включително че подзащитният му е осъден неправилно, това беше изрично зачетено и отбелязано, даже е посочено в искането на главния прокурор. Н. вече е излежал наложената присъда, освободен е на 13 март, което също би следвало да бъде отчетено.

Според защитата, нито едно от изложените в искането основания няма как да бъде споделено, те не намират подкрепа в наличните по делото доказателства. Единственото твърдение, с което защитникът е съгласен, е че не е редно въззивният съд да прилага разпоредбата на чл.55, ал.1 НК, като намалява само наказанието лишаване от свобода под минимума, а същевременно при условията на чл.54 НК да определя размера на наложеното наказание глоба, иска съдът да упражни правомощията си по чл.425, ал.1, т.4 НПК, като измени присъдата, тъй като са налице основания, които са в полза на осъдения, да се намали тази глоба.

Осъденият Р. Г. Н. поддържа становището на защитника си и иска да не бъде възобновявано наказателното производство.

Софийският апелативен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на правомощията си, намери следното:

Искането за възобновяване е допустимо, тъй като е направено от процесуално легитимирана за това страна, в предвидения от закона срок, решението на СОС не е подлежало на касационна проверка и е от кръга на посочените в разпоредбата на чл. 419, ал. 1 от НПК актове.

Разгледано по същество, искането е основателно по изложените в него съображения.

По делото е установено следното процесуално развитие:

С присъда №27 от 06.07.2023г., постановена по нохд №88/2023г. по описа на РС Ботевград, подсъдимият Р. Г. Н. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343б, ал.1 от НК и на основание чл.343б, ал.1, чл.343г, чл.54 и чл.58а, ал.1 от НК са му наложени наказания „Лишаване от свобода“ за срок от 8/осем/ месеца при първоначален общ затворнически режим, „Глоба“ в размер на 500 /петстотин/ лева и „Лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 1 г. и 6м. /една година и шест месеца/. С решение №166/07.12.2023г. по внохд №556/2023г., състав на СОС е определил размера на наказанието „Лишаване от свобода“ при условията на чл.55, ал.1, т.1 от НК, във вр. с чл.58а, ал.4 от НК, като на основание чл.55, ал.1, т.1 от НК е намалил наказанието от осем на три месеца, а срокът на наказанието „Лишаване от правоуправление на МПС“ на основание чл.55,

ал.3 от НК е намален от една година и шест месеца на една година. В останалата част присъдата е била потвърдена. В мотивите е посочено, че фактите са били установени законосъобразно, към датата на извършване на престъплението – 15.11.2022г. подсъдимият е бил осъждан, тъй като не е настъпила реабилитация по право на основание чл.88а от НК, затова институтът на условното осъждане по чл.66, ал.1 от НК не е приложим по отношение на наложеното наказание лишаване от свобода. В същото време са изложени доводи, че при осъждането на Н. по нохд №136/2016г., за престъпление по чл.343б, ал.2 от НК, той е следвало да се счита реабилитиран на основание чл.88а от НК, затова престъплението би следвало да се квалифицира по чл.343б, ал.1 от НК. В същото време е посочено, че съдът няма процесуална възможност да ревизира влязъл в сила съдебен акт, ако не се касае за възобновяване по специалния ред. В същото време е прието, че е налице изключително обстоятелство, смекчаващо наказателната отговорност, съставляващо основание за приложение на разпоредбата на чл.55, ал.1, т.1 от НК, като се наложи наказание под специалния минимум, предвиден в закона, а именно лишаване от свобода за срок от три месеца, което ще е справедливо с оглед добрите характеристични данни, както и на основание чл.55, ал.3 от НК следва да се намали и наказанието по чл.343г от НК до една година. Не са изложени мотиви защо е прието, че предвиденото най-леко наказание за това престъпление е несъразмерно тежко, нито относно приложението на разпоредбата на чл.55, ал.3 от НК, с оглед наличието и на наказание глоба, което е потвърдено.

В производството по възобновяване съдът е съд по правото и се произнася в рамките на фактическите положения, приети от предходната инстанция, като проверява единствено доколко са спазени процесуалните правила, гарантиращи правилното формиране на вътрешното й убеждение при установяване на обстоятелствата, включени в предмета на доказване. В рамките на правомощията си настоящият състав прие, че след анализ на материалите по делото е установено, че всички възражения на главния прокурор са основателни. Решението на въззивната инстанция, с което е изменена първоинстанционната присъда, действително е постановено при съществени нарушения на материалния закон и на процесуалните правила, а наложеното наказание е явно несправедливо. Незаконсъобразно въззивният съд е приел, че е налице едно изключително обстоятелство, смекчаващо наказателната отговорност на подсъдимия, изразяващо се в неправилно квалифициране на престъплението, за което е бил осъден Н. по нохд №139/2016г, като с това е мотивирал приложението на разпоредбата на чл.55, ал.1, т.1 от НК по отношение на наказанието „Лишаване от свобода“. Въпросът за отговорността на Р. Н. е бил решен окончателно по нохд №139/2016г., производството не е било възобновявано и съответно е извън компетентността на СОС да преразглежда квалификацията на деянието. По отношение на наказанието „Лишаване от правоуправление на МПС“ в диспозитива на решението е посочено, че основанието за изменението му е по

чл.55, ал.3 от НК, а всъщност буквалният прочит на тази разпоредба сочи, че тя дава възможност да не се приложи по-лекото предвидено наред с наказанието лишаване от свобода наказание, в случая глоба, но не дава правомощия то да бъде намалявано по този ред. Въпреки това, в противоречие със закона, съдът е изменил присъдата, като е намалил размера на лишаването от правоуправление, същевременно не е споменато нищо за по-лекото наказание глоба, което може да се коригира по този ред. Не е съобразено че в разпоредбата на чл.343б, ал.1 от НК са предвидени две наказания – лишаване от свобода от една до три години и глоба от 200 до 1000 лева, а при индивидуализирането им след изменението, въззивният съд, в противоречие на закона, е приложил по отношение на едното наказание разпоредбата на чл.55 от НК, а по отношение на другото е потвърдил присъдата, с която наказанието е определено при условията на чл.54 от НК. Съдът би следвало да определи наказанията по правилата на чл.54 или на чл.55 от НК, но едновременното приложение на двете разпоредби е незаконосъобразно. По този начин е допуснато нарушение на материалния закон, а също и съществено процесуално нарушение, тъй като липсват мотиви защо е било прието за допустимо индивидуализиране на наказанието едновременно по общите правила и като е приложено правилото на чл.55 от НК, а отделно от това и дали са налице предпоставките за приложение на разпоредбата на чл.55, ал.1, т.1, посочени в закона.

Освен това, искането е основателно и за твърдението, че наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като Н. е осъждан три пъти за престъпления по чл.343б от НК, няма пречка тези осъждания да се съобразят като обстоятелства, които завишават обществената опасност, доколкото сочат на системно управление на МПС след употреба на алкохол, последното наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от 4 месеца по нохд №139/2016г. по описа на РС Ботевград, е индивидуализирано след приключване на делото със споразумение, то дори е по-тежко от това по настоящото дело. Предвид изложеното, действително вътрешното убеждение на съда е било опорочено и не е съобразено, че изтърпените наказания не са довели до поправка и превъзпитаване на дееца.

По горните съображения предложението на главния прокурор за възобновяване на наказателното производство е основателно, налице са предпоставките за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане от СОС, затова на основание в чл. 422, ал.1, т.5 във вр. с чл. 348, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от НПК, чл. 425, ал.1, т.1 и с чл. 424, ал.1 от НПК, САС в настоящия състав

РЕШИ:

ВЪЗОБНОВЯВА внохд №556/2023г. по описа на Софийски окръжен съд
и ОТМЕНЯ решение №166 от 07.12.2023г., постановено по същото дело.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на съда.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____